

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI W RZESZOWSKIM KLUBIE WYSOKOGÓRSKIM

Wstęp

W związku z wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich Rzeszowski Klub Wysokogórski („RKW”) ma obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich.

Niniejsze standardy ochrony dzieci zawierają cztery zasady, których wdrożenie oznacza, że każdy członek RKW potrafi zidentyfikować sytuacje, w których bezpieczeństwo dziecka jest zagrożone a każdy działacz, organizator, trener, opiekun, rodzic ma wiedzę, jakie działania podjąć, aby zapewnić dzieciom bezpieczeństwo podczas aktywności sportowych, treningów, zawodów, obozów.

Wprowadzenie przyjętych procedur pomoże usprawnić system identyfikowania i eliminowania przemocy i wykorzystywania seksualnego dzieci w klubach sportowych, skutkiem czego dzieci oraz ich rodzice i opiekunowie będą mieć pewność, że środowisko sportu jest bezpieczne dla najmłodszych.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

Definicje

Dziecko/małoletni	każda osoba do ukończenia 18 roku życia
Koordynator	osoba powołana przez RKW do przestrzegania zasad wynikających z <i>ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym</i> mającej na celu ochronę małoletnich, która jest odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielanie mu wsparcia. Kontakt mailowy do Koordynatora: Prezes@rkw.org.pl
krzywdzenie dziecka	każde zamierzone lub niezamierzone działanie osób poprzez stworzenia zagrożenia lub popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka
Przemoc fizyczna	to działania prowadzące lub stwarzające ryzyko uszkodzenia ciała lub doznania w jej wyniku krzywdy psychicznej dziecka.
Przemoc emocjonalna, werbalna	to działania na poziomie emocjonalnym a nie fizycznym, wykorzystująca mechanizmy manipulacji, ataki werbalne w celu upokarzania, poniżania, lekceważenia, zastraszania, obniżenia poczucia własnej wartości

(psychiczna)	
Zaniedbanie	działania w wyniku których podstawowe potrzeby dziecka jak wyżywienie, ubranie, higiena, edukacja, ochrona, bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne, wychowanie, opieka lekarska nie są zaspokajane i które sprawiają, że dziecko nie czuje się ważne i wartościowe
Przemoc seksualna	za WHO: to „włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody” pomiędzy dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby poprzez namawianie lub zmuszanie dziecka do angażowania się w czynności seksualne prawnie zabronione, wykorzystywanie dziecka do prostytucji lub innych praktyk prawnie zakazanych o charakterze seksualnym lub wykorzystywanie dziecka do produkcji materiałów o charakterze pornograficznym (np. ekshibicjonizm, prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, seksualizacja zabaw i wizerunku. Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 roku życia jest przestępstwem
Przemoc rówieśnicza (bullying)	jest formą przemocy doświadczanej przez dziecko ze strony rówieśników. To działania intencjonalne, powtarzalne, mające na celu wyrządzenie przykrości lub krzywdy. Obejmuje przemoc werbalną (np. przezywanie, ośmieszanie), relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie), fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie), materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów) oraz elektroniczną (złośliwy SMS lub e-mail, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę), a także przemoc o podłożu seksualnym.
Zdarzenia zagrażające małoletniemu	obejmują takie zdarzenia jak m.in. przemoc fizyczną, przemoc seksualną, przemoc rówieśniczą (bullying) oraz zaniedbanie.

Rozdział I.

Polityka RKW ochrony dzieci przed krzywdzeniem

1. Zarząd RKW oraz powołany Koordynator są odpowiedzialni za wdrożenie Polityki, przyjmowanie zgłoszeń, przeprowadzanie postępowań wyjaśniających i udzielanie wsparcia małoletnim. Odpowiedzialność ta nie zwalnia wszystkich zaangażowanych w organizację procesu szkoleniowego lub treningowego dzieci w szczególności trenerów, opiekunów i działaczy za realizację tych działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa małoletnim podopiecznym.
2. RKW wypracował procedury i powołał koordynatora odpowiedzialnego za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego odpowiednim organom.
3. RKW monitoruje, szkoli i angażuje członków, współpracowników, wolontariuszy, działaczy w celu zapobiegania krzywdzenia dzieci.
4. Szkoleniowcy, działacze, rodzice potrafią rozpoznawać symptomy krzywdzenia dziecka oraz posiadają wiedzę jak podejmować interwencję, a dzieci otrzymują informacje, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami oraz gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych, w tym poprzez udostępnienie im niniejszych Standardów w wersji skróconej.

Rozdział II.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a zespołem szkoleniowo-organizacyjnym

I. Zasady ogólne

1. Prowadzonej działalności sportowej z dziećmi powinna przyświecać zasada dobra dziecka, że prawa dzieci będą szanowane, że każda forma nadużycia narusza prawa lub wystąpienia krzywdy dziecka nie będzie tolerowana. Niezbywalnym prawem dziecka jest prawo do szacunku i ochrony godności osobistej.
2. Prowadzone szkolenie sportowe powinno być zorganizowane w sposób zapewniający szeroko pojęty interes dziecka tzn. prawo do rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego i moralnego dziecka. Należy uwzględnić szczególne potrzeby dzieci z niepełnosprawnościami uczestniczące w zajęciach i zawodach organizowanych przez RKW.
3. Należy szczególną uwagę zwrócić na sytuacje, w których dobro i bezpieczeństwo dziecka może być zagrożone z uwzględnieniem wystąpienia potencjalnych nadużyć. Sytuacje wystąpienia czynnika ryzyka w sporcie mogą wystąpić zarówno na treningach i na wyjazdach podczas nocowania, w podróży, w szatniach, w łazienkach, podczas zmiany odzieży w warunkach plenerowych i mogą się objawiać również w postaci przemocy fizycznej, aktów znęcania się lub wykluczania wśród rówieśników. Nieodpowiednie są też sytuacje relacje dorosły-dziecko w tym nadużywanie władzy oraz zaufania.
4. Ocena ryzyka jest zalecana dla każdej planowanej aktywności np. organizacji treningów, wyjazdów, spotkań szczególnie z uwzględnieniem organizacji noclegów. Należy zwrócić uwagę czy wybierane miejsce noclegu implementowało i spełnia standardy ochrony małoletnich.
5. Ocena ryzyka jest zalecana dla organizatorów zawodów sportowych, a także innych wydarzeń związanych ze wspinaczką lub w zakresie działalności RKW. W miarę możliwości organizacyjnych zaleca się wyznaczenie i zorganizowanie miejsca przebieralni/szatni/mycie dla dzieci również w warunkach plenerowych.
6. Nie należy bagatelizować zachowania dziecka, na przykład niewyjaśnione obrażenia fizyczne, nagłe zmiany zachowania (agresja, wycofanie), unikanie pewnych sytuacji lub osób, nadmierne odizolowanie lub brak integracji z innymi w grupie.
7. Nie należy bagatelizować znaków w zachowaniu dorosłych, trenera, opiekuna, starszych zawodników, nawet jeżeli tylko wzbudziły niepokój lub zostały zasłyszane. Należy zwrócić uwagę, gdy osoba ta nadmiernie wyróżnia lub karze jedno lub więcej dzieci, używa nieodpowiedniego języka, wyraża się negatywnie i krytycznie wobec dziecka, nie troszczy się o dzieci lub zachowuje nieetycznie i niemoralnie.

II. Bezpieczeństwo w Internecie

1. Ocena ryzyka dotycząca bezpieczeństwa dziecka w Internecie powinna być uwzględniana zarówno przez kadrę szkoleniową, trenerów, jak i organizatorów. Dzieci winne być na bieżąco informowane/szkolone przez trenerów i opiekunów o zasadach bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu, potencjalnych zagrożeniach w związku z publikowanymi w mediach społecznościowych zdjęciach, filmach, klipach z treningów i wyjazdów a organizatorzy zawodów sportowych powinni dochować szczególnej staranności podczas prezentowania w sieci Internet zdjęć i filmów jako materiałów promocyjnych z przebiegu imprezy.
2. Ochrona dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie, polega na przekazywaniu małoletnim następujących zaleceń o:

- nieprzekazywaniu swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres domowy;
- dbaniu o nierozpowszechnianie swojego wizerunku; w przypadku publikacji zdjęć w sieci należy zadbać, aby dostęp do nich miały wyłącznie osoby znajome; nie udostępnianie zdjęć nieznanym, w szczególności zdjęć intymnych, czy w niepełnym ubraniu;
- informowaniu rodziców lub trenerów o każdym przypadku, gdy małoletni napotka się w sieci na treści, które wydają się nielegalne, czy w jakikolwiek sposób wywołują niepokój;
- informowaniu rodziców lub trenera o propozycjach spotkania, jakie małoletni otrzyma od internetowych znajomych;
- nieatakowaniu nikogo w sieci, niezależnie od tego, jakie zdanie on wyraża; nie pokazywania agresji, nie stosowania gróźb;
- niekorzystaniu z sieci przez zbyt długi czas, bo zbyt długie korzystanie z komputera bądź innych urządzeń mobilnych może zaszkodzić zdrowiu;
- pamiętaniu, że im dłużej małoletni korzysta z sieci, tym mniej rozmawia ze znajomymi twarzą w twarz, a takie kontakty są najbardziej wartościowe.

III. Odpowiednie przygotowanie personelu RKW

1. Należy podjąć wszelkie działania podczas rekrutacji kadry szkoleniowej, wolontariuszy oraz innych pracowników, w tym osoby na umowach zlecenie lub kontraktach B2B, w celu zmniejszenia prawdopodobieństwa współpracy z niewłaściwą osobą. Dobre praktyki cechujące dobrego trenera to oprócz umiejętności, pasji i zaangażowania winne też przejawiać się jako spostrzegawczość i wrażliwość na potrzeby dzieci. Dobry trener powinien umieć budować u dzieci poczucie własnej wartości bez nadmiernie faworyzowania wybranych dzieci.
2. Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, trenowaniem, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi RKW jest zobowiązany sprawdzić osobę zatrudnianą w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym oraz Rejestrze osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Rejestr dostępny jest na stronie: <https://rps.ms.gov.pl/pl-PL/Public#/>
3. Kadra szkoleniowa, wolontariusze, a także inne osoby podlegające oraz współpracujące z RKW podlegają weryfikacji przez Koordynatora przed rozpoczęciem pracy z dziećmi, a także w trakcie jej trwania, w tym w szczególności poprzez przekazanie niniejszych Standardów.
4. Każda osoba pracująca z dziećmi w ramach struktury RKW, w przypadku podejrzenia informacji o zdarzeniach zagrażających małoletniemu, zarówno w czasie zajęć sportowych i innych wydarzeniach organizowanych przez RKW, jak również krzywdzenia małoletniego w środowisku domowym, zobowiązana jest do przekazywania takiej informacji Koordynatorowi.

IV. Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich; obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
2. Nie wolno zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do

aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

3. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienia utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby RKW, na podstawie pisemnej zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.
4. Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletniego.
5. Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznej lub seksualnej, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletniemu treści erotycznych i pornograficznych.
6. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego, należy go o tym poinformować i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania.
7. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.
8. Nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
9. Szczególną ostrożność należy zachować wobec małoletniego, który doświadczył nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że małoletni będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi.
10. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
11. W sytuacjach wymagających ewentualnych czynności wobec małoletniego związanych między innymi z udzieleniem pierwszej pomocy w przypadku kontuzji, należy unikać innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego z małoletnim. Należy zadbać o to, aby w miarę możliwości w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała inna osoba z RKW.
12. Przy podejmowaniu kontaktu z małoletnim z niepełnosprawnością lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, uwzględnia się w sposób szczególny tę kwestię.

Rozdział III.

Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

I. Zasady ogólne

1. RKW zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka należy z należytą starannością zapewnić ochronę wizerunku dziecka uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu zobowiązane są do udzielenia mu wsparcia, poinformowania o możliwości uzyskania z pomocy instytucjonalnej odpowiednich służb.
3. W przypadku powzięcia podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub opiekuna dziecka, fakt ten należy zgłosić Koordynatorowi lub do Zarządu RKW w postaci notatki lub wiadomości e-mail, przy czym zgodnie z art. 304 § 1 Kodeksu postępowania karnego każdy ma prawny i społeczny obowiązek zawiadomić o tym fakcie prokuratora lub policję.

4. Koordynator ustala plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
5. Plan wsparcia powinien zawierać wskazania dotyczące podjętych przez RKW działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji oraz wsparcie, jakie oferowane jest dziecku.

II. Procedura zgłoszenia zawiadomień

1. Podjęcie interwencji przez koordynatora i Zarząd RKW powinno się odbywać po poinformowaniu rodziców/opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej). Do udziału w interwencji można zaprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów.
2. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. małoletni wielokrotnie jest nieadekwatnie ubrany do pogody, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec małoletniego, należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź – w przypadku przemocy i zaniedbania – konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.
3. Przebieg interwencji w przypadku zgłoszenia, że dziecko jest krzywdzone należy ewidencjonować i każdorazowo sporządzić notatkę/kartę interwencji. Powstałe dokumenty o ujawnionych lub zgłoszonych incydentach lub zdarzeniach krzywdzenia dzieci należy przechowywać z należytą starannością z uwagi na dane wrażliwe osoby pokrzywdzonej. Wszystkie osoby, które powzięły informację o krzywdzeniu dziecka mają obowiązek do zachowania tych informacji w tajemnicy, z wyłączeniem przekazywania tych informacji uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział IV.

Monitoring i okresowa weryfikacja przyjętych działań z przyjętymi Standardami

1. Zarząd RKW wraz z Koordynatorem co najmniej raz na dwa lata dokonują przeglądu i oceny wprowadzonych standardów oraz ich zgodności z obowiązującymi przepisami. Przegląd standardów będzie udokumentowany pisemnie a konkluzje oraz wprowadzone zmiany będą upublicznione na stronie RKW.
2. Standardy sporządza się mając na względzie konieczność ich zrozumienia przez osoby małoletnie.
3. Sporządzone standardy oraz ich aktualizacje umieszczane są na stronie internetowej RKW oraz stronie ścianki wspinaczkowej Peron Baltoro wraz z informacjami skierowanymi do dzieci, rodziców i opiekunów, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych.
4. Na stronach internetowych RKW w ramach kampanii informacyjno-edukacyjnej o przyjętych standardach ochrony małoletnich, będą zamieszczane materiały skierowane do rodziców i dzieci na temat ich praw, ochrony swoich granic i umiejętności rozpoznawania zachowań, które są krzywdzące.
5. Koordynatorem jest:

KOORDYNATOR

Krzysztof Stępień adres e-mail: prezes@rkw.org.pl

Przydatne informacje:

<p>FUNDACJA DAJEMY DZIECIOM SIĘ https://standardy.fdds.pl/standardy-w-dzialaniu/kluby https://standardy.fdds.pl/upload/pages/kontekst-wdrazania-standardow-ochrony-dzieci-w-sporcie-36-1-file-1711730528971004921430507429.pdf</p> <p>Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Się telefon: 116 111 – numer bezpłatny</p>	<p>PAŃSTWOWA KOMISJA DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA WYKORZYSTANIU SEKSUALNEMU MAŁOLETNICH PONIŻEJ 15 LAT https://pkdp.gov.pl/gdzie-po-pomoc/napisz/wiesz-o-wykorzystaniu-seksualnym-zglos-przestepstwo/</p>
<p>RZECZNIK PRAW DZIECKA https://brpd.gov.pl/strefa-dziecka/ Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka telefon: 0 800 12 12 12 (numer bezpłatny)</p>	<p>Komitet Ochrony Praw Dziecka https://kopd.pl/ - telefon: 22 626 94 19 6</p>
<p>Policja telefon: 997</p>	<p>Numer alarmowy Telefon: 112</p>